

OBZORNIK ZDRAVSTVENE NEGE

STROKOVNO GLASILO ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE
IN ZVEZE DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER
IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

JOURNAL OF THE SLOVENIAN NURSES ASSOCIATION

XXXI – 1997

PREGLED VSEBINE

Glavna in odgovorna urednica
VERA GRBEC

Urednica
DUNJA KALČIČ

Računalniški prelom
BOŽIDAR PAJNHART

Uredniški odbor
**JUDITH CLIFT, ANDREJ FINK, VERA GRBEC, BERNARDA MUDROVČIČ,
VERONIKA KUNSTEK-PRETNAR, LADI ŠKERBINEK, MARINA VELEPIČ,
KLAUDIA URBANČIČ**

Lektor za slovenščino
UROŠ KALČIČ

Lektorica za angleščino
DUNJA KALČIČ

Izdaja Zbornica zdravstvene nege Slovenije, Vidovdanska 9, 1000 Ljubljana

Tisk: DELO – Tiskarna

UVODNIK

Poslanica generalnega direktorja: Svetovni dan zdravja 1997	1
Mednarodni dan medicinskih sester 1997: Proti zlorabi opojnih snovi pri mladih	89
Obzornik zdravstvene nege praznuje tridesetletnico (V. Grbec)	183

ČLANKI

Organizacija službe zdravstvene nege v zdravstvenih zavodih Slovenije (P. Kersnič)	3
Svetovni dan zdravja in Slovenija (M. Vidic, S. Hoyer)	25
Oblikovanje poklicne identitete študentov zdravstvene nege in pomen praktičnega pouka v vzgojnoizobraževalnem procesu (K. Urbančič)	35
Duhovno zdravje (M. Tušar)	45
Poškodbe pri delu v Republiki Sloveniji v letih 1990–1992 (J. Eržen)	51
Biopsihosocialna obremenjenost in proces izgovarjanja pri medicinskih sestrah (Z. Rakovec-Felser, M. Kos)	57
Skupine za samopomoč – preseganje stisk in težav starih ljudi v domu (M. Brumec)	65
Bolnik s sladkorno boleznijo v ambulanti splošne medicine (F. Božiček)	71
Razkorak med znanjem medicinskih sester in njegovo uporabo v praksi (B. Filej)	97
Vrednotenje delovne uspešnosti medicinskih sester (M. Zaletel)	105
Dokumentiranje zdravstvene nege (H. K. Peric)	115
Patronažna medicinska sestra in nasilje nad ženskami v družini (O. Šušteršič)	127
Dejavniki, ki s stališča bolnika vplivajo na kvaliteto zdravstvene nege (V. F. Irurita)	133
Spi spokojno, mali otožni deček (M. Skoberne)	141
Spolna vzgoja mladostnikov (S. Hoyer, A. Stjepanovič)	147
Reproduktivno zdravje mladostnic (D. Maurič)	155
Spolnost in spolna vzgoja dojenčka (D. Ipavec)	159
Spremljanje razvoja osebnostnih lastnosti in strokovnoorganizacijskih sposobnosti medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov (V. Purnat)	163
Zdravstvena nega otroka s hemofilijo (M. Kralj)	167
Filozofija zdravstvene nege (K. Urbančič, S. Krošelj-Naumov, M. Medvešček-Smrekar, D. Slabe, I. Velušček)	187
Izobraževanje za medicinske sestre v Evropi (J. M. Clift)	197
Pravni vidiki odgovornosti in varstva medicinske sestre (A. Šelih)	205
Pravica zarodka do življenja in pravica ženske do umetne prekinitve nosečnosti (I. Filipič) ..	213

Prednosti dojenja: osnova za zdravstveno vzgojo (S. Hoyer)	217
Ocenjevanje pojava bolečine v zdravstveni negi (E. Ščavničar)	223
Epidemiologija raka dojk in dejavniki tveganja (I. Takač)	235
Visokostrokovni študijski program zdravstvene nege, porodniškoginekološka smer (M. Skoberne, A. Mihelič-Zajec, R. Dahmane-Gošnak)	239
Menedžment in izobraževanje vodilnih medicinskih sester (M. Bohinc)	247

NOVOSTI – IZKUŠNJE – POBUDE

Zagotavljanje neprekinjene zdravstvene nege bolnikov in obračun delovnega časa v Kliničnem centru oziroma v bolnišnicah (A. Brus, P. Zupančič)	75
Dobri medsebojni odnosi so sonček za srečo (M. Molan)	78
Mednarodna klasifikacija prakse zdravstvene nege (M. Šlajmer-Japelj)	173
Organizacijski sistem za pisanje polnopomenskih negovalnih standardov (V. Purnat) ...	174
Svetovni dan zdravja 1997: Nove infekcijske bolezni in infekcijske bolezni, ki se pojavljajo znova	177
Novorojencem prijazna porodnišnica (G. Nje-njič)	255
Kontinuirana zdravstvena nega: študijski model Visoke zdravstvene šole Univerze v Mariboru (S. Vuga)	259

POROČILA

Poročilo o 19. letnem zasedanju WENR – delovne skupine evropskih medicinskih sester – raziskovalk in 8. mednarodni konferenci WENR z motom – Raziskovanje v zdravstveni negi v vseh življenjskih obdobjih (O. Šušteršič)	81
Strokovna ekskurzija študentk zdravstvene vzgoje v ZDA (E. Dornik)	82
Prva mednarodna konferenca o prioritetah v zdravstvenem varstvu v Stockholmu, 13.–16. 10. 1996 (M. Bohinc)	84
10. Svetovna konferenca Tobak ali zdravje. Peking, 24.–28. 8. 1997	275

OSEBNE VESTI

V slovo medicinski sestri Heleni Korošec (P. Kersnič)	80
---	----

In memoriam: Neža Jarnovič (<i>P. Kersnič</i>) . . .	180
In memoriam: Marina Šemrov 1940–1997 (<i>M. Mandelc-Grom</i>)	279
In memoriam: Polona – Pika Novak 1947–1997 (<i>E. Mazič</i>)	280
In memoriam: Barbara Golob	280

BELEŽKA OB KNJIGI

Silva Hoyer: Zdravstvena vzgoja in zdravstvena prosveta (<i>D. Repovš</i>)	85
Vodnik po telesu – ilustrirani priročnik o zgradbi, delovanju in boleznih človeškega telesa (<i>D. Repovš</i>)	86
Raja Dahmane: Anatomija (<i>D. Meh</i>)	87
Miro Denišlič: Multipla skleroza (<i>D. Meh</i>) . . .	87

RAZNO

Svetovni dan aidsa 1996: En svet. Eno upanje	34
Svetovni dan aidsa 1996: En svet. Eno upanje	50
Mednarodni dan medicinskih sester 1997: Proti zlorabi opojnih snovi pri mladih	56
Mednarodni dan medicinskih sester 1997: Šolski seminarji, ki jih vodijo medicinske sestre . .	70
Svetovni dan zdravja 1997: Nove infekcijske bolezni in bolezni, ki se pojavljajo znova . .	146
Svetovni dan zdravja 1997: Nove infekcijske bolezni in bolezni, ki se pojavljajo znova . .	154
Svetovni dan zdravja 1997: Obvladovanje gripe	158
Nagovor predsednice Zbornice zdravstvene nege Slovenije ob praznovanju 30-letnice izhajanja revije (<i>V. Kunstek-Pretnar</i>)	181
Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije: aids in HIV v svetu in Evropi – nekaj števil	280

INDEX OF VOL. XXXI (1997)

LEADING ARTICLE

World Health Day 1997	1
International nurses day 1997: Against drug abuse in young people	89
Obzornik zdravstvene nege celebrates its 30 th anniversary (<i>V. Grbec</i>)	183

ARTICLES

The organization of nursing care services in health institutions in Slovenia (<i>P. Kersnič</i>) .	3
World Health Day and Slovenia (<i>M. Vidic, S. Hoyer</i>)	25
The shaping of the professional identity of the students of nursing care and the significance of practical education in the frames of the educational process (<i>K. Urbančič</i>)	35
Spiritual health (<i>M. Tušar</i>)	45
Work injuries in the Republic of Slovenia in the period from 1900 to 1992 (<i>I. Eržen</i>)	51
Biopsychosocial burdens and the burn-out process in nurses (<i>Z. Rakovec-Felser, M. Kos</i>)	57
Self-help groups – the overcoming of pressures and problems in the homes for the aged (<i>M. Brumec</i>)	65
Diabetes patient in general surgery clinic (<i>F. Božiček</i>)	71
The gap between the knowledge of nurses and its practical application (<i>B. Filej</i>)	97
The evaluation of work performance of nurses (<i>M. Zaletel</i>)	105

Documentation of nursing care (<i>H. K. Peric</i>) .	115
Community nurse and violence against women in family environment (<i>O. Šušteršič</i>)	127
Factors affecting the quality of nursing care: patient's perspective (<i>V. F. Irurita</i>)	133
Sleep peacefully, little blue baby boy (<i>M. Skoberne</i>)	141
Sexual education of adolescents (<i>S. Hoyer, A. Stjepanovič</i>)	147
Reproductive health of adolescents (<i>D. Maurič</i>)	155
Sexual education of infants (<i>D. Ipavec</i>)	159
Monitoring the development personal, professional and managerial skills of nurses (<i>V. Purnat</i>)	163
Nursing care of child with haemophilia (<i>M. Kralj</i>)	167
Philosophy of nursing care (<i>K. Urbančič, S. Krošelj-Naumov, M. Medvešek-Smrekar, D. Slabe, I. Velušček</i>)	187
Nursing education in Europe (<i>J. M. Clift</i>)	197
Legal aspects of liability in health care (<i>A. Šelih</i>)	205
Embryo's right of life and woman's right to abortion (<i>I. Filipič</i>)	213
Advantages of breast feeding: basics of health education (<i>S. Hoyer</i>)	217
Evaluation of pain in nursing care (<i>E. Ščavničar</i>)	223
Epidemiology and risk factors of breast cancer (<i>I. Takač</i>)	235
High level educational nursing program in obstetrics and gynaecology (<i>M. Skoberne, A. Mihelič-Zajec, R. Dahmane-Gošnjak</i>)	239
Management and education of nurse managers (<i>M. Bohinc</i>)	247